

Investițiile – suport al dezvoltării economice

1.1 Conceptul de investiție

Conceptul de investiții este unul dintre conceptele economice cel mai greu de delimitat și definit. Printre cele mai vechi definiții, se regăsește cea a lui P. Masse din 1963, din lucrarea „La elección de la inversiones”: „a renunța la o satisfacție imediată și sigură în schimbul unei satisfacții dorite, al cărei suport este chiar investiția făcută”¹. Investițiile nu trebuie confundate cu orice cheltuială făcută în sistemul economic.

În sens larg, prin investiții se face referire la „toate cheltuielile ocazionate de desfășurarea unei activități cu scopul de a genera profit (de la dezvoltarea unei afaceri, până la constituirea de depozite bancare sau tranzacționarea de acțiuni și obligațiuni etc.)”². Astfel, din această categorie fac parte investițiile financiare.

În sens restrâns, investițiile definesc „acele cheltuieli efectuate pentru dezvoltarea unor obiective economico-sociale noi sau necesare pentru modernizarea, re tehnologizarea, înlocuirea sau delocalizarea unor obiective existente”³. Astfel de plasamente de capital definesc și conturează un al doilea tip de investiții, investițiile de capital.

Investițiile reprezintă o necesitate pentru dezvoltarea societății fiind responsabile de „proces de antrenare și multiplicare a efectelor pe care le generează, indiferent de sectorul de activitate în care se aplică”⁴, acestea ocupând un rol important în activitatea umană.

---

¹ Suarez Suarez, A. S. (2003). *Decisiones de inversion y financiación en la empresa*, Editura Piramide, Madrid

² Vasilescu, I., Cicea, C., Alexandru, Gh., Dobrea, C. (2004). *Eficiența și evaluarea investițiilor*. Editura EfiCon Press

³ Vasilescu, I., Cicea, C., Dobrea, C., Bușu, C., Alexandru, Gh. (2009). *Managementul investițiilor*, Editura EfiCon Press

⁴ Hurjui, I. (2013). *Controlul financiar-contabil al proiectelor de investiții*. Editura Pro Universitaria

S-a păstrat până astăzi tripla perspectivă a investițiilor⁵ ce cuprinde aspectele: juridic, financiar și economic și care își are originea la G. Hosmalin în 1967. Din punct de vedere juridic, prin investiție se înțelege achiziția tuturor acelor bunuri care pot fi obiectul unui drept de proprietate al unei persoane fizice sau juridice. Din punct de vedere financiar, investiția face referire la utilizarea pe piața financiară a unei surse de bani, economisită de investitor, în speranța unui câștig mai mare. Nu în ultimul rând, din punct de vedere economic, prin investiție se înțelege folosirea unor bunuri economice pentru a obține alte bunuri.

Din punct de vedere lingvistic, potrivit dicționarului⁶, există trei înțelesuri pentru conceptul de investiție, respectiv: plasare de fonduri bănești sau alocare de sume de bani pentru un obiectiv nou de investiții ori pentru modernizarea celor existente, ori dotare a unei instituții cu cele necesare funcționării.

În Dicționarul de investiții⁷ investițiile sunt definite ca „totalitatea veniturilor economisite și alocate pentru creșterea și modernizarea patrimoniului unui agent economic și materializate în active corporale fixe (terenuri, clădiri, mașini, utilaje etc.), active necorporale (know-how), precum și în immobilizări financiare (titluri de valori) în scopul obținerii unui flux de venit pe o perioadă lungă de timp”.

Investițiile reprezintă un stimul major al oricărui proces de dezvoltare și, vând în vedere importanța lor ca „element de suport pentru creșterea economică”⁸, este necesar să precizăm că acestea generează schimbări la nivelul a două categorii de factori din activitatea economică: factorii cantitativi și factorii calitativi. În ceea ce privește factorii cantitativi, facem referire aici la elemente precum volumul materiilor prime, valoarea capitalului fix, numărul mediu de angajați, volumul exporturilor. Referitor la factorii calitativi putem enumera cu titlu informativ: productivitatea muncii, gradul de prelucrare a materiilor prime, randamentul cu care sunt utilizate activele fixe, nivelul de competitivitate, utilizarea eficientă a resurselor.

Practic, realizarea investițiilor într-un domeniu de activitate sau într-o anumită arie specifică a unui sector economic, poate determina următoarele:

- Crearea de noi locuri de muncă, reducerea șomajului, prin care se subliniază astfel contribuția la dezvoltarea economică;

---

⁵ UNEP, *Global Trends in Renewable Energy Investment 2011*, http://www.unep.org/Renewable_Energy_Investment

⁶ Dicționarul explicativ al limbii române, (1984). București, Editura Academiei RSR.

⁷ Vasilescu, I., Românu, I. (2003). *Dicționar de investiții*. Editura Lumina Lex.

⁸ Cicea, C., Subic, J., Pirlogea, C. (2010). *Considerations regarding investments efficiency in agriculture*. *Economia. Seria Management*, 13(2), 321-331.

- Facilitarea atingerii unor ținte naționale (precum sunt cele din domeniul energiei din surse regenerabile, din educație sau ocuparea forței de muncă, ce au fost incluse în Strategia Europa 2020);
- Reducerea riscurilor datorate volatilității și instabilității prețurilor (în special al celor din sfera energiei convenționale: petrol, cărbuni și gaze naturale).
- Diversificarea surselor interne și reducerea importurilor;
- Pot reprezenta stimulente pentru companiile naționale și capacitatea la nivel industrial;
- Creșterea calității vieții.

Necesitatea realizării investițiilor este un factor cheie atât pe plan mondial, cât și regional și local. Ca și parte integrantă a activității economice, investițiile reprezintă una dintre laturile sensibile ale acesteia. Principalul argument îl reprezintă faptul că acestea au nevoie de maximă atenție din partea tuturor celor implicați și în principal din partea investitorilor, având în vedere diversitatea motivelor ce țin de necesități sau de dorințe, tendințe pe plan local, regional sau chiar mondial, starea economiei la un anumit moment și multe altele. Este demonstrat faptul că investițiile sunt într-o strânsă legătură cu creșterea economică, exercitând o influență asupra acesteia prin volumul lor, cât și prin calitatea realizării lor sau cu alte cuvinte prin eficiența economică a acestora. Datorită importanței majore în domeniul investițiilor, acest concept, de eficiență, va fi tratat într-un capitol distinct al volumului de față.

1.2. Caracteristicile investițiilor

În ceea ce privește acest subcapitol, vom face referire în cadrul său la două aspecte ce se constituie în caracteristici ale investițiilor. În primul rând vom vorbi despre acele trăsături care le diferențiază pe acestea de orice altă cheltuială, pe care o realizează orice individ sau pe care o înregistrează orice companie. Vom face referire astfel la: durată, eficiență, lichiditate și risc. În al doilea rând, vom puncta acele trăsături care se constituie în caracteristici distincte, proprii ale investițiilor: caracterul de noutate, caracterul de unicitate și caracterul de ireversibilitate.

În literatura de specialitate^{9,10} următoarele patru trăsături apar ca fiind utile în a face diferența dintre o investiție și o sumă de bani cheltuită în mod obișnuit, fără scopul vădit de a obține un profit:

---

⁹ *Idem* 3.

¹⁰ Financial Consumer Agency of Canada, (2017). Investment characteristics. <https://www.canada.ca/en/financial-consumer-agency/services/financial-toolkit/investing/investing-2/4.html>

(1) *Durata*. Orice proiect de investiții este caracterizat de o durată proprie, care se compune dintr-o perioadă de proiectare, o perioadă de implementare sau de realizare a investiției și o perioadă de funcționare sau de exploatare a obiectivului de investiții. Toate aceste trei elemente sunt de întindere diferită în cadrul aceluiași proiect și evident diferite în comparație cu cele ale altor proiecte de investiții.

(2) *Eficiența*. Acest element reprezintă un concept ce va fi pe larg dezbătut în subcapitolul următor. Acum, doar cu titlu de prezentare, afirmăm că eficiența reprezintă una dintre cele mai importante caracteristici, dar și unul dintre elementele evaluate în cadrul proiectelor de investiții. Practic, evaluarea acesteia constă în a demonstra faptul că totalitatea eforturilor depuse în cadrul proiectului de investiții sunt depășite sau acoperite de efectele generate de funcționarea unui obiectiv de investiții.

(3) *Lichiditate*. Aceasta se referă la capacitatea de a transforma rapid în bani o investiție, respectiv de a vinde și încasa cât mai repede contravaloarea (sau cât mai aproape de prețul pieței) unui obiectiv de investiții. Acțiunile și obligațiunile sunt considerate lichide, întrucât pot fi vândute cu ușurință, pe când proprietățile sau alte active fixe sunt mai puțin lichide.

(4) *Riscul*. Acest element este generat de diverse cauze ce se vor manifesta în viitor, de factori perturbatori care vor schimba parametrii inițiali ai proiectului de investiții cu consecințe nedorite de cele mai multe ori. Întrucât investițiile angajează întotdeauna viitorul, factorul risc apare ca o trăsătură specifică ce poate face referire la următoarele: certitudinea/incertitudinea în ceea ce privește câștigul potențial în urma realizării unei investiții; probabilitatea de a pierde sumele de bani investite; capacitatea de a prevedea cum funcționează afacerea și ce profituri potențiale va aduce.

În ceea ce privește caracteristicile proprii investițiilor, se remarcă următoarele¹¹:

(1) Caracterul de noutate

Procesul investițional poate fi caracterizat de noutate în sensul că poate aduce ceva nou în urma realizării investiției propuse (un obiect nou, un produs sau serviciu nou sau chiar o activitate, proces, metodă, toate cu aceeași caracteristică de noutate) sau că poate folosi și aplica cele mai noi tehnologii, sisteme sau soluții tehnice într-un anumit domeniu, în care se realizează proiectul respectiv de investiții.

(2) Caracterul de unicitate

Unicitatea actului investițional apare din modul în care se realizează proiectele de investiții care vizează aceleași obiective ori care doresc să

---

¹¹ *Idem* 9.